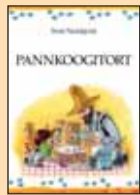

TOP 10

1
Sven Nordqvist
Pannkoogitort

2
Ulf Stark,
Markus Majaluoma
Täitsapoiss

3
Sven Nordqvist
Findus kolib välja

4
Indrek Kuuse
Värvimisraamat. Veoautod

5
Liina Meresmaa
Näputööd 7. Heegeldatud vahepitsid ja äärepitsid

6
Carla Bardi
Maitsev ja tervislik. Smuutid ja mahlakokteilid

7
Sig Lonegren
Pendliraamat

8
Heljo Mänd
Tuulehunt

9
Margit Sarapik
Kalendrilinna lood

10
Rosa Liksom
Kupee nr 6

UENENUD KIRJAVIHIKUD

„Ilusa emakeele“ 1. klassi õpivara kasutajatele on komplekti kuuluvad kirjavihikud arvatavasti tuttavad. Kirjavihiku 1. osa käib sisu poolest kokku aabitsa ja selle töövihiku teemadega ning tegeleb väiketähtedega. 2. osa on suurte kirjutustähtede tarvis ja tugineb ülesehituselt teises poolaastas kasutatavale õpikule-töövihikule, siduv telg on loodud õpiku läbiva tegelase onu Heino rännakuna läbi Euroopa.

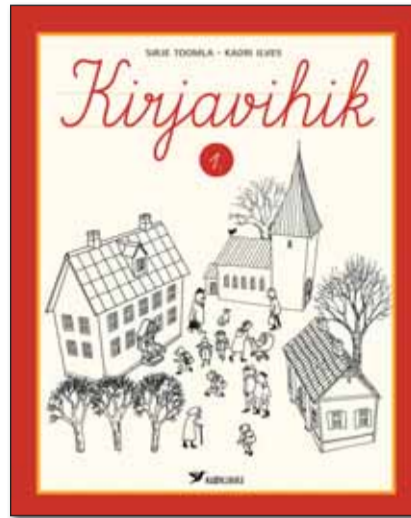
Uut õppekava arvestades on „Ilusa emakeele“ klassikomplektid ümber töötatud ja ühtlasi on 1. klassi töövihikutesse lisatud viited kirjavihikutele: sobiva teema juures seisab töövihiku veerisel kirjatäht, mis viitab vastava tähe harjutusleheküljele või -külgedele kirjavihikus. Niisugune esitus aitab õpetajal tunde hõlpsasti kavandada, ilma et peaks oma töökatavabelist hoolega järke pidama.

Kirjavihikud on koolides hästi vastu võetud: tunnustatakse head komplektisest seotust, mis toetab last mitmekesise materjali omandamisel, ja lapsesõbralikkust, mille on loonud nii mugav formaat kui ka köitvad teemad ja tööülesanded. Kiituse kõrval on aga õpetajad avaldanud arvamust, et vajalikuks kirja-

tehniliseks harjutamiseks on vihikutes ruumi napilt. Lihtsat lagedat või joonelist harjutuspinda pole koostajad trükivihikus siiski otstarbekaks pidanud – jäägu harjutamiseks A3 ja A4 formaadis valge paber ning tavaline abijoonetega jooneline vihik. Laste käeline võimekus ja areng on erisugune, mistõttu tuleb õpetajal konkreetseid ülesandeid nii või teisi diferentseerida ja kõikidele sobivat kaanest kaaneni täidetavat kirjavihikut koostada ei saa.

Küll aga ärgitas õpetajate tagaside kirjavihikuid toekalt täiendama. Mõlemad kirjavihikud on saanud 8-leheküljelise lisa: kirjatehniliselt kokku kuuluvate tähekuju plokile järgneb paarisleheküljel „Harjuta“, mis koondatakse eelnenud tsükli kirjarahjutusi hästi kontsentreeritud moel. Kõik tähevormid on moodustatud kas joonest või ovaalidest. Kombineerides lihtsamaid liikumisi keerulisematega ja need sobivas järjekorras harjutades kujunebki ladus ja loetav käekiri.

Väiketähevihiku „Harjuta“-leheküljed algavadki reaga, mis annab kõigepealt ette tähekuju põhijoone. Sellele järgnevad üksikõnad – kõik need on ühel või teisel moel paras-

jagu õpitavaga seotud ja arvestavad ühtaegu erisuguseid kirjatehnilisi aspekte, harjutades liigutakse ikka lihtsamalt keerulisemale.

Suurtähevihiku kasutamise ajaks peaksid käelise liikumise põhivõtted olema omandatud, mistõttu on kogu vihikus kirjatehniliste oskuste kujundamise kõrval esile tõstetud suurtähe tähtis kasutusvaldkond – nimed ja lause alguse suurtäht. Kohanimed olid fookuses juba kirjavihiku esmatrikis, nüüd on „Harjuta“-lehekülgedel esitatud ka isikunimed. Nimed on valitud, pidades eeskätt silmas

võimalikult mitmekesiseid täheosutamiseviise, aga hoolega on jälgitud ka seda, et oleksid esindatud nii pois- te kui ka tüdrukute, nii kodused kui ka rahvusvahelise levikuga nimed. Mõistagi ei puudu Jaagupi pereliikmete ja sõprade ning teiste komplekti tegelaste nimed. Sedakaudu on seotud tuttavam ja võõram ning lapse tähelepanu hoitakse aktiivsena, et kogu harjutustegevus oleks vahva ja lapsele meelepärane.

Peale lisatud harjutuslehekülgede on vihikutes tehtud muudki parandusi. Sisuleheküljed on valdavalt samasugused nagu esmatrikis. Oma mitmekesise ülesannete ja vaheldusrikkusega on need osutunud töökindlaks ja lapsele huvitavaks, näitesõnu ja -lauseid ei ole seetõttu parandatud. Suurtähevihikusse on lisatud vastne Euroopa Liidu liikmesriik Horvaatia. Tähelepanu väär- ehk pisut olulisem muudatus: et laps hõlpsamini täpse reavahe kätte leiaks, on väiketäherida nüüd probleemsetes kohtades õrna halli tooniga markeeritud. Loodetavasti aitab see paremini leheküljel ja ridade vahel orienteeruda.

Toredat kirjutamist!

MARGIT ROSS,
kaasautor ja toimetaja

MATEMAATIKA 3. KLASSILE

Matemaatika õppimine ei saa üheski kooliastmes olla ainult valmis tööde äraõppimine, vaid protsess, milles osalevad aktiivselt kaks poolt: õpilane ja õpetaja.

Riiklik õppekava näeb ette, et esimese kooliastme lõpuks saab õpilane aru õpitud matemaatikareeglite ja oskab neid rakendada, loeb, mõistab ja edastab eakohaseid matemaatilisi tekste, näeb matemaatikat ümbritsevas elus ja kirjeldab seda arvude või geomeetria kujundite abil. 3. klassi uue, täiendatud ja parandatud õppekomplekti sisu on viidud vastavusse kehtiva riikliku õppekavaga ja see võimaldab saavutada õppeprotsessi kirjelduses esitatud õpitulemusi.

Õppekomplekt koosneb õpikust ja kahest töövihikust. Neis sisaldub naturaalarvude õpetus 10 000ni, käsitletakse peast liitmislahutamist ja

korrutamist-jagamist 100 piires ning kirjalikku liitmislahutamist 10 000 piires. Selgitatakse murdude 1/2, 1/3, 1/4 ja 1/5 tähendust ja õpetakse osa leidmist tervikust. Jätkub eelmistes klassides alustatud suuruste käsitlemine ja geomeetria kujundite tundmaõppimine. Õppekomplekt sisaldab mitmekesiseid tekstülesandeid õpitud arvutusoskuse piires. Lahendamiseks on ka nn avatud ülesandeid, mille korral on lahendusi rohkem kui üks või saab vastuseni jõudmiseks kasutada erinevaid lahendusteid.

Õppekomplektis sisalduvad ülesanded võimaldavad matemaatika mõtestatud õppimist. Tähtsal kohal on matemaatilise mõtlemise ja loovuse arendamine, probleem- ja nutuputamisülesannete lahendamine, õpitava sidumise reaalse eluga. Kõik see võimaldab lapsel ise aktiivselt te-

gutseda ja hankida erinevate meelte abil õpitavast uusi teadmisi ja oskusi. Nii õpikus kui ka töövihikutes on

materjali ka võimekamatele õpilastele: töövihiku 1. osas on tosin ja 2. osas kuraditosin päkkli nutikale nutuputajale, õpikus aga 16 tööjuhendit avastamiseks ja uurimiseks.

Õppekomplekti harjutusmaterjal on mitmekesise sisuga. Ülesanded toetavad lapse huvi ümbritseva elu, looduse ja ühiskonna nähtuste vastu. Mänguliste elementide kasutamine teeb õppimise vaheldusrikkamaks.

Õpiku lõpus on 16 leheküljel kogu esimese kooliastme matemaatikat kordav materjal „Tea ja oskan“, kus käsitletakse lühidalt kõike seni õpitut. Õpilastel on võimalik korrata olulisi mõisteid ja reegleid ning lahendada kõigi teemade kohta kordamisülesandeid.

Kolmanda klassi õppematerjalide kaudu on võimalik kujundada kõiki üldpädevusi, mis on esitatud uues õppekavas. Matemaatika on loimitud teiste ainetega, samuti on arvestatud läbivate teemadega.

MATEMAATIKA 8. KLASSILE

Õpik ilmub kahes osas, suures värviformaadis. Esimene osa koosneb sissejuhatavast kordamisest ja 3 peatükist („1. Hulkliikmed“, „2. Kahe tundmatuga lineaarvõrrandisüsteem“, „3. Matemaatilised laused“). Sissejuhatavas kordamises on hõlmatud peaaegu kõik teemad, mida on 7. klassis õpitud. Teine osa keskendub geomeetria ning sisaldab peatükke „4. Kahe sirge lõikamine sirgega. Trapets“, „5. Kujundite sarnasus“, „6. Ringjoon“. Õpiku 2. osa lõpeb kordamisülesannetega 8. klassis omandatu kinnistamiseks.

Iga peatükk algab eesõnaga „Mida uut õpime?“, kus on loetletud põhimõisted ja oskused, mida tuleb selle peatüki õppimisel saavutada. Nende juurde pööratakse peatüki lõpus „Enesekontrolli“ osa raames. Õpiku mõlema osa lõpus on antud paljude ülesannete vastused, samuti leiab seal ainelõendi.

Ülesannete valik õpikus on väga mitmekülgne. Rutiinsete ülesanne-

te kõrval on palju selliseid, mis on mõeldud õpilase loogilise mõtlemise ja loomingulisuse arendamiseks. Samas on ülesanded jagatud lihtsamateks A-osa ja pisut keerulisemateks B-osa ülesanneteks. Õpiku suuremat formaati on kasutatud uute jooniste lisamiseks teemade selgitamiseks ja ülesannete sisu illustreerimiseks.

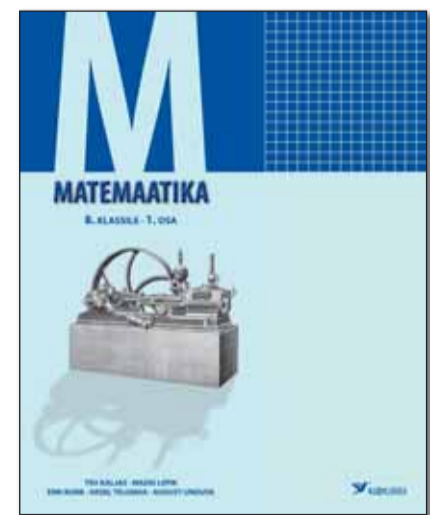
Koolibri põhikooli õpikute seeria, mille eestvedajaks võib nimetada professor Aksel Telgmaad, on juba ammu leidnud laialdase tunnustuse nii Eestis kui ka mitmetes välisriikides. Neid õpikuid iseloomustab aastaid lihvitud meetodika, hea ülesannete valik, jõukohasuse ja matemaatilise ranguse ning üldisuse mõistlik tasakaal.

Uue õpiku koostamisel on suurel määral lähtutud varasemast 8. klassi õpikust, kuid tehtud on ka väga olulisi muudatusi, täiendusi ja parandusi. Need on seotud nii uue õppekava kehtestamisega kui ka sisu kaasajas-

tamise ning meetodika täiustamisega. Suure panuse sellesse on andnud õpiku uus kaasautor, Tiiu Kaljas Tallinna Ülikoolist.

Süsteemiliselt on uues õpikus hakatud kasutama infotehnoloogia vahendeid, ennekõike paljudele õpetajatele juba tuttavat arvutiprogrammi GeoGebra. Õpiku esimeses osas õpitakse kahe tundmatuga lineaarvõrrandit esitama ka arvutiprogrammi abil, mis võimaldab arvutiga graafiliselt lahendada kahe tundmatuga lineaarvõrrandisüsteeme. Samuti on arvutiprogrammi kasutatud teoreemide tõestamisel vajalike abijooniste koostamiseks ning nende teoreemide tõesuses veendumiseks. Töö käik arvutiprogrammi kasutamisel on näidetes üksikasjaliselt lahti kirjutatud ning illustreeritud ekraanipiltidega võimalikult lõpptulemusest.

Varasemast rohkem on tähtsustatud ülesannete geomeetrist lahend-

damist, et tõestada algebralise lahenduse tõesust. Algebravalemite, nagu ruutude vahe ning kaksliikme ruut, on antud ka geomeetria tähendus, mida aitavad selgitada praktilised lõikamisülesanded.

Samalaadseid täiendusi, muudatusi ja parandusi on tehtud ka õppekomplekti kuuluvas töövihikus.